Nro. 32.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Aprilis 20-ik napján 1804-ik esztendőben.

Frantzia Respublika.

Páris, April. 7-kén. — A' Moniteurben egyebek közt ez olvastatik: — „

„Gen. Pischegrü magát a' fogházban tegnapra virradó éjjel a' nyakravalójával megfojtotta; a' mellyet egy páltza' segedelmével vitt véghez, mellyel a' nyakravalót tekerte. Az Itélőszék négy személyeket nevezett ki tegnap a' maga tagjai közzül, azt bízván rájok, hogy a' fogházba menvén, a' dolgot visgálják-meg, és tegyenek rólla tanubizonyságot."

A' Moniteurben jöttek-ki a' következő tzikkelyek is:

„A' Kintstár' Lordjai Londonban, kihirdettették a' mult Jan. 15-kén, hogy az Emigransok, a' kik a' Rénus bal partján megjelennének, hópénzt fognának kapni t. i. napjára, a' Generálisok valámi harmadfél, a' fö tisztek másfél, &c. forintokat. Ezen rendeléshez képpest gyü ekezett vala Offenburgban és más Német városokban a' kivándorlottaknak egy gyáva maradék tsoportja, a' nemzet' gyalázatjára, öfszve. (Moniteur) —

„Az az égig magasztal atott expeditziója az Anglusoknak, mellyet az ö kövel terhelt 23 nagy hajójokkal a' Boulognei kikötöhely ellen tettek, meg jelent ezen kikötöhely elött: hanem attól harmadfél mértföldnyi távolságra megállapodni, elégnek tartván, más nap eltávazott onnét. Ha valóságos tzéljok az Anglusoknak az, hogy néhány ilyen kövel terhelt nagy hajókat ezen kikötöhellyünk elött elsüllyeszszenek: nékünk valósággal igen nagy szolgálatot fognak tenni; a' lévén a' planumunk, hogy a' kikötöhely' torka elött 1500 ölnyi távolságra, egy óltalmazó bastyát épitteszünk, a' mellynek fundamentomúl szolgálhatnak az elsüllyesztetendö Anglus hajók. Hanem, talám inkább tsak az Ujságirók' találmányának tarthatjuk ezen planumot; a' tengeri Hadi Tanáts Elölülöje Lord St. Vincent nagyobb tapasztalású és böltséfségü ember, hogy sem egy ilyen oktalan projektomnak megprobálása által embereket áldozna fel. Mikor az Anglus hajós sereg a' Touloni kikötöhelyben tartózkodott, nékünk is adtak némely akkori Klubjaink olyan tanátsot, hogy a' Marsziliai kikötöhelyböl minden kereskedö hajóinkat Toulon elibe vívén, süllyeszszük-el, és zárjuk oda az Anglus hajókat.“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Itt következnek még néhány levelek azok közzül, a' mellyeket az idegen Hatalmasságoknak Párisban lévö Követeik a' Fr. Külsö Ministerhez Talleyrandhoz annak alkalmatosságával irták, midön ö az Elsö Konzúl nevében azokat a' Dokumentumokat hozzájok küldötte, a' mellyek a' Monachiumi Anglus Követ Drake ur által elintéztetett új öszszeesküvést kifejezik:

„Polgár Minister! Vettem azon iráft, a' mellynek hozzám való küldésével Exc.ád engem' megtisztelt, 's a' mely mellett azon nyomtatott leveleket, a' mellyek a' Monachiumi Anglus Követ Drake ur által Frantzia országban felelevenített új öszszeesküvést hitelesen magokban foglalják, véllem közleni nem terheltetett. Az az érzékenység, a' mely ezen leveleknek elolvasása által mind azokban fel gerjesztetik, a' kik a' közönséges nemzeti Jus' fundamentomait és az emberi boldogságot esmérik, igen kedvetlen. Valamint én bennem, ugy a' Német Birodalom béli Szabad városokban is, ez a' kedvetlen érzékenység elevenült-fel, a' mely minket annyival inkább szomorit, hogy ez az öszszeesküvés különösen az Elsö Konzúl élete ellen vala intéztetve, a' kit a' mi Szabad városaink mint igen nemes szívü óltalmazójokat úgy néznek, a' ki által az ö függetlenségek megtartatott. Valósággal sohol nem okozott nagyobb felindulást ennek az öszszeesküvésnek híre, mint a' Német Birodalom béli Szabad városokban. Valamint az öszszeesküvésnek hallásakor hozzám érkezett levelek, az az által ezen városokban okoztatott szomorúságot elegendöen le nem irhatták, hasonló képpen le nem fellhetik az az után jött levelek azt az örömöt,

a' mellyet az öſzſzeesküvésnek ſemmivé való tétetödése azokban felgerjeſztett. Méltóztassál jó neven venni, Polgár Miniſter, azt a' tiſztelet, melyel maradni ſzerentséjének tartja az Exc.ad alázatos és engedelmes ſzolgája — „

„Abel, a' Szabad várasok Residense.

* *

„Polgár Miniſter! Van ſzerentsém bizonyoſſá tenni Exc.ádat az eránt, hogy vettem azon nyilatkoztatáſt, a' melyben Ex.ád az Elsö Konzúl' parantsolatjára azon elöadáſt közlötte vélem, a' melyet a' Frantzia Fö Itélö Bíró azon kiütö félben lévö öſzſzeesküvésre nézve adott néki által, a' melyet a' Monachiumban lévö Anglus Követ forralt Fr. orſzágban. Leg elsö kötelelſégemnek tartom ezen nyilatkoztatáſt az én Királlyommal közleni. Ezen leveleknek olvasása által, a' mellyek felöl jelenteni méltoztatik Exc.ád, hogy eredeti valóſágokban a' Monachiumi Udvarhoz fogja öket küldeni, ſzükséges képpen minden Követtségi ſzemélyeknek meg kell illetödni. Szomorú dolog ſzemlélni, hogy egy Miniſter olyan intézeteket tehetett, a' melyeknek az ö méltóságos tulajdonságától idegeneknek kell lenniek. Kéttségen kívül minden idegen Miniſter fájlalja véllem egygyütt azt, hogy egy Statusembere, egy Követ, ily magaviſeletiért vádoltathatik. Nem kétlem, hogy a' Drake ur tselekedete eránt minden itt lévö Követek, egy értelemben légyenek véllem. — „

„Dreyer, Dánus Követ.

* *

A' Batavus Követ Schimmelpennink ſgy fejezte-ki magát: — „Az a' Követ, a' ki a' Londoni kikötöhelyben ſzemeivel nézte, hogy az

ö nemzete béli hajók, a' ſzabad tengeren békesség' idején, és midön az ö követi foglalatoſſágait Londonban még ſemmi ellenséges nyilatkoztatás félbe nem ſzakaſztotta, miként ſogdostattak el, talám igaz jus ſzerént jövendölhette elöre, hogy az a' hadakozás, a' mely minden törvényes fundamentomoknak ilyen megrontatásokkal kezdetett el, majd továbbá oly eſzközök által fog folytattatni, a' melyek nem a' leg kényesebb politikai izlés ſzerént kerestetnek elö. Midön egyſzer az egyenesség' lineája elmellözödik, a' vétek' ereje éppen úgy elragadja a' Státusokat is mint a' magános ſzemélyeket; egygyik úgy nem lát ſzemei elött határt, mint a' máſik. A' Batavus Követ, annak a' nemzetnek Miniſtere, a' mely magát az igaſſágtalanság' és alatsonyság' gyülölése által esméretteſſé tette, a' mellynél az egyeneſſég ſzokáſſá vált, és a' mely a' nemzeti törvényeket tiſzteletben tartja, ſzükséges képpen minden egyebek felett megilletödött ezen történet által.

* * *

A' Bavariai Vál. Fejedelmi Orſzáglóſzék, minekutánna a' Drake ur levelezéseit Párisból hivatal ſzerént vette vólna, mind azokat eredeti valóságokban közönségeſſé tétette. — A' közönséges levelekben jött-ki az az irás is, a' mellyet Minister Talleyrand azon alkalmatoſſággal küldött a' Bádeni Miniſterhez Báró Edelsheimhoz, midön Gen. Caulincourt Straſzburgból a' Rénuson által jövén, Enghien Hertzeget areſtálta vólna. — „Báró Ur! (ezek a' Talleyrand ſzavai) egy jelentéſt küldöttem vala a' Báró urhoz, melyben azt kivántam, hogy azon Fr. Kiköltöztekböl álló Commissiót, a' mellynek féſzke Offenburgban vólna, ares-

táltatná, minthogy az Elsö Konzúl, az Anglus Országlószéktöl kiköpetett (ilyen betü szerént való kifejezés fordúl elö a' Talleyrand irásában) haramiáknak lassanlassan lett elfogattatások által, valamint szintén az ö kikérdezletésekböl, egészszen kitanúlta az önnön személlye 's Frantzia országnak bátorsága ellen forraltatott öszszeesküvést. Tudtára esett az Enghien Hertzeg és Gen. Dumourier Offenburgban való tartózkodások is. Lehetetlen lévén, hogy ez a' Választó Fejedelmi Országlószék' tudta nélkül történhessen, annyival inkább terheli az Elsö Konzúl szívét, hogy az öszszeesküvés annak földjén forráltatott, a' kihez Fr. ország szembe tünö baráttsággal viseltetett. Ily rend kívül való környülállások között, tanátsosnak tartotta az Elsö Konzúl két kisded fegyveres tsoportokat Ettenheimba és Offenburgba által küldeni, hogy annak a' bünnek forralóit áreftálják, a' mellynek rettenetességére nézve azok, a' kik abban részt vettenek, a' nemzeti törvényeknek védelmihez többé just nem tarthatnak. Gen. Caulincourt, a' kire az Elsö Konzúl' rendelésének bétöltetése bizattatott, illö tísztelettel fogja egyéb eránt az ö Választó Fejedelmi Hertzegsége határain viselni magát, 's szerentséjének fogja tartani ezen levelet a' Báró úrnak meg adni.

„Talleyrand.

Gen. Soult, a' tenger parton fekvö Fr. seregek' egygyik vezére, egy mérges hirdetést adottki a' katonák között, a' melyben igen ki-kelt az Anglus Ministerek és tengeri vezérek ellen, azt állitván, hogy ezek a' Frantzia partok mellett néhány pamutnyalábokat vagy kötéseket vettettek vólna a' tengerbe, a' mellyeket pestises Török tar-

tományokból hozattak, a' lévén a' tzéljok, hogy a' peſtist ezek által a' Frantziák között elterjeſzſzék. —

Páris, April. 4 kén. — A' Templében fogva lévő ſzemélyek ſzabadon járkálhatnak ſzobáikban: csak az egy Georges van a' padimentomhoz lántzólva, talám azért, hogy nem rég igen durván bánt egy politziai ſtrázsával, mikor ételt vitt néki. — Itt egy irás jött ki, mellyben azt mutogatja a' ſzerző, hogy Piſchegrü és Moreau, örökké titkos barátok lettek volna.

Az Orſzáglóſzék rendeléſt adott a' Betsület-Légió Fő Cancelláriuſſának, az ránt, hogy irásban terjeſzſze eleibe azoknak a' ſzemélyeknek minémüségeiket, a' kik Georgeſt elfogták. Ezen ſzemélyeket a' Betsület Legió' tagjaivá akarja nevezni az Orſzáglóſzék, ha különben bírni fognak azokkal a' tulajdonságokkal, a' mellyek oda kivántatnak.

Batava Respublika.

Vlieſzingen, Mártz. 28-kán. — Sir Sidney Smith nem ſzünik a' partjaink mellett való olálkodástól. A' vezérlése alatt lévő Anglus hajós ſereg 16 Linea hajókból és ſzámos Fregátokból áll. Minden mozdulásai azt mútatják, hogy valahol e' tájan egy fő próbát akar tenni; a' vezérlése alatt lévő hajók tegnap csak egy ágyúlövésnyi távolságra állottak partjaink mellett. — Melly véghetetlen költséget okozzon nékünk ez az örökké való hadi kéſzület, megtettzik csak ebből, hogy csak azon ſzállító hajókért, mellyeket a' mi Orſzáglóſzékünk oly véggel fogadott bérbe, hogy a' nagy expeditziónak alkalmatoſſágával ezek is

ſzolgálatot tegyenek, 25 ezer Forintokat kell fizetnünk naponként.

Hága, April. 1-sö napján. — Olyan mozgásokat veſzünk éſzre partjaink körül, mellyek azt jelentik, hogy az Anglusok ki akarnak hozzánk ſzállani. — Ujonan hathatósan megſzoilittatott Orſzáglóſzékünk a' Fr. Orſzáglóſzéktől, hogy a' hozzánk jövő Frantziák eránt nagy vigyázattal légyen, és ſzoroſsan kikérdezteſſe az ide érkezőket.

Utrecht, Mártz. 29 kén. — Ez a' város, egy tsupa lógerré vált; templomaink is katonasággal vannak tele. A' Fr. fő vezér' Marmont' ſzámos Stábjához tartozó tiſztek' ſzámára, 80 polgárházakat kellett ſzallásúl általengednünk. A' városban és körülette fekvő fegyveres nép, 30000 réſz ſzerént Frantziákból réſz ſzerént Hollandusokból áll. Tsak a' Fr. ſereg' tartása 7 millió forintra telik: hanem a' tengeri kéſzületeink mennek felette sokra. Az ideji költségünk, 16 milliókkal mulja fellyül a' tavalyit.

Hága, April. 5-kén. — Az Utrechti Magiſtratusnak nem kevéſſé gyült vala meg a' baja, midőn tudtára adatott, hogy a' Fr. fő vezér Marmont' hadi ſzállása oda fogna helyheztetődni. A' sok fő tiſztnek lehetetlen vólt külömben ſzállásokat rendelni, hanem sorsot kellett a' fóbb polgár házakra vonni. Oly nagy itt a' katonaság' nyüzsgése, hogy sok lakosok falukra vonták el magokat miatta.

Egy Alsó-Rénusi, Apríl. 4 kén költ levélből ezeket olvaſsuk: — „

„A' Münſteri Püspöki megyében az Ems mellett fekſzik Meppen városa, a' melly a' pótolásnak alkalmatoſságával Ahremberg Hertzegnek

adatott. Ebbe a' napokban egy Fr. tiſzt 20 katonákkal béſzállván egy iráſt adott a' Hannoverai fő vezértől Desollestől a' Polgármeſternek, a' mellyben igéret tétetik a' felöl, hogy ezen fegyveresek csak azért ſzállottak bé oda, hogy az Anglusok ne hordhaſſák ott a' rekrutáikat kereſztül, és ſzállásnál egyebet a' várastól nem kivánnak. Azonban, csakugyan tettek házimotózásokat is, reméllvén, hogy Angliai kereskedőportékákra találnak, a' melly környüllállás nem kevéſſé akadályoztatja itt a' kereskedéſt. Csak annak meggondolása nyujt még egy kevés reménséget, hogy ez a' rövidség a' Münſteri vidékeknek azon réſzét is illetvén, a' melly a' Pruſzſzus Királynak jutott, talám módot talál ő Felsége a' rövidségnek elhárítására. — Olyan hír is indúlt, hogy a' Pruſzſzus és Frantzia Orſzáglóſzékek között valamely egygyezés ment vólna Hannovera eránt tökélleteſſégre, mellynek, hogy bétöltődheſſen, már csak a' vólna a' híjja, hogy a' Petersburgi és Bétsi Udvarok helybe hagyják. Miben álljon az egéſz egygyezés, csak annyit lehet tudni még moſt, hogy a' Frantziák el fogják ezen esetben a' Wézer és Albis vizek környékeit hagyni. — Beſzéllik, hogy Hamburg és Lübeck városaiknak erőſſégeik le fognának rontódni, mellyre a' lenne az indittó ok, hogy ennekutánna sem egy sem más réſzről ne ſzurjanak ſzemet, vagy hogy más képpen ſzollván, egygyik réſznek se ſzolgáljanak alkalmatoſságúl arra, hogy azokat a' másiktól félttse.

Török Birodalom.

Az az Ali-Baſcha, a' ki egy marok sereggel Alexandriába kiſzállván, a' Portának nem csak ezen váraſt megtartotta, hanem okos maga-

viselete által a' dolgot az Egyiptomi nyughatatlan Beykkel is annyira vitte vala, hogy letsendesedvén, magokat a' Portának ismét alája botsáffák, olyan feltétel alatt, hogy a' hadakozás elött való állapotjokra visszza helyheztetödnek: orozva megölettetett, a' melly történetröl ekképpen irtak Konstantzinápolyból Martz. 18 kán: — „

„Egyiptomi Kormányozóvá neveztetvén Ali-Bascha, 3 ezer emberektöl késértetve, Alexandriából Cairó felé, hivatalának általvételére útnak indúlt. Rosettébe jutván, ide Követek érkeztek eleibe a' Beyktöl, a' kik azt tanátsólták néki, hogy ne vinne magával ilyen sok késéröt Çairóba, minthogy külömben is nagy számú fegyveres sereg lévén ott, nem lenne elegendö szállás és eleség. Ali engedett a' Beyk' kivánságának, a' sereget hátra hagyta, és csak néhány tiszteivel 's tselédjeivel folytatta útját a' Beyk' Követjeiknek tettszések szerént, leg kissebb rosznak gyanitása nélkül Cairó felé. A' városhoz közelitvén, hangot változtattak a' Beyk: a' hellyett, hogy Alit a' városba bébotsátották volna, affélét kezdettek szemire hányni, hogy csak a' tsendesség' meg háboritása 's az Arnautáknak a' Beyk ellen való fellázasztatások végett, ment vólna oda. A' Mamelukok már ekkor készen állottak, hogy kezeiket Alira tegyék: hanem a' Beyk valami színt akartak adni a' dolognak, melyre nézve továbbra halasztották feltett tzéljoknak végrehajtatását. Ali látván a' környülállásokat, kérte a' Beyiket, hogy botsáffák visszza ötet Alexandriába: hanem ezek egy Mameluk és Arnauta katonákból álló tsoportot rendelvén melléje, El-Arisch felé inditották útnak, a' mely útozás alatt ezek az Ali

tselédjeivel öfzfze vefztek, és őket az urokkal egygyütt Salachichnál öfzfze vagdalták. Néhány tifztek az Ali' késerői közzül, a' Siriai partokra fzaladtak el.

Midőn Elphi-Bey Angliából Alexandriába vifzfzaérkezett, ez a' történet már mégesett vólt Egyiptomban.

Magyar Orfzág.

Peftről. — „Aprilisnek 9 ik napján vefztettük el, és 11-ikén tifztefségesen eltemettük Nagyságos Perenyi Anna Báro Afzfzonyt, Nagy Méltóságú Semsei András Personalis Ur ő Nagysága drága Hitvesét, a' ki is életének 41 ik, és Férjhez menetelének 21 ik efztendejében fzáraz betegségben kerefztyényi ajtatoságban, 's vele fzületett jóságban bóldogul kimúlt. Valóban, a' mit ditsiretére mondhatni, az, hogy, a' míg élt, hív feleség, jó anya, kegyes fzívü, és bölts afzfzony vala: A' mint ezt bövebben, 's igazán előadta egy Jó Hazánkfia ezen tzimü verseiben:

Halotti Keserv.

Quis desiderio sit pudor, aut modus
Tam chari capitis? — Hor. L. 1. O. 24.

Tehát enyéfzik már rövid életed?
Sietten elkap Téged is a' halál?
Hazánknak egy kedves leánya,
Anna! Szerelme Perenyi Háznak!

Tehát Te is, föld' angyala, Semseink'
Hív Párja! elfogyfz? — ah fzomorú eset!
Javunkra élt példás nagy Afzfzony
Illy hamar elvitetik közülünk!

Kegyes ſzelídség, emberekért haló
Szív, ritka hívség, Anna tulajdoni:
Nem vólt e' méltó, véghetetlen,
Vagy korosabb napokat megélni?

Egek! mi törvényt ſzabtatok emberi
Nemünkre? nem tud válogatást, kemény,
'S kedvére ront munkáitokban.
Lantom! eredgy ſzomorú dalodnak:

Moſt sírj! mikor vólt ſzívrehatóbb okod
Gyáſzban kesergö éneket ejtened?
Hogy még kitsinyded vagy, felejtsd el;
'S könnyözönömbe merülve zendülj:

Te ſzép nemednek tüköre, drága Hölgy,
Haſzonra termett bölts anya? a' midön
Jó gyermekidben kelle látnod
Fö örömöt, kihalál örökre.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mint jó gyümöltsöt termeni megſzokott
Fa, mellyet a' mord éjſzaki ſzél' dühe
— Legszebb korában rengeteggel
Földre zuhantva kidönt tövébül:

Egy pár Leányzót, 's három igaz fiat
Hagyván Uradnak házasi zálogúl
Te is ki múltál e' világbúl,
O be kevés hal el ennyi jóval!

De mit panaſzlom puſzta halálodat?
A' jó anyák, hív párok, az iſtenes
Szív, halhatatlan sorsra jutván,
Hűlt poraikban is élten élnek.

Nagy Lelked, eltünt érdemes aſzſzonyunk'
Illy égi jókkal fényesen ékesült:
'S így a' halál miként vehetne
Rajtad eröt? — Te is élſz örökké.

Megválva attúl, a' mi tsak emberi,
Mint megditsöült, a' magos égbe mégy,
'S vigadva ott veſzed halandó
Fáradozásod' örök jutalmát.

Nálunk azonban fennmarad érdemed,
Érted sohajtó bús magyarok között;
Kivéſſük azt élö jelekkel
Tiſzteletes temetöd' kövére:

Itt nyugſzik áldott hamvaiban, Hazát
Magzattal, a' férjt ſzív ſzeretettel, az
Embert kegyekkel bóldogító,
Nemzete' diſze, Perényi Anna.

Vitkovits Mihály.

Nagy Szöllösről, April. 11 kén. — Itt a' Nagy Somlyói, valamint egyéb hegyeken is, közép ſzerű vólt a' múlt öſzſzel a' termés, és, noha a' sok eſſözés és az idöjárásának egyéb alkalmatlansága miatt a' ſzöllögerezdek meg nem érhettek, eleinten a' forrás után a' bor oly savanyú vólt, hogy borzadás nélkül nem lehetett inni, még is el ment akkor 7—8 forinton. A' ki akkor eladta ſzerentsés vólt, minthogy moſt, minekutánna magát jol megette és ſavanyúságát is nagy réſzint elveſztette, nem megy fellyebb 4—5 Forintnál; úgy is bár adhatnák, mert még elég a' bor. Hát eſztendöre ki tudja milyen fog teremni. Még a' mettzéſt sem végezhettük, hát még mikor kapáltatunk; minden késön indúl, késön is fog érni. Tavaſzi vetéseink az idönek alkalmatlansága miatt hátra maradnak: az öſzit pedig kivált a' lapányaſſabb hellyeken nagyon megnyomta a' hó. Nállunk nevezetesen az Uraságnak egy tábláján, a' mellybe 128 p. mérö rozs vettetett, nem terem talám an-

CC-0. Cluj / Central University Library Cluj

nyi ſzál, ugy elboritotta a' kígyóhagyma és egyéb dudva. A' Birka is halomra döglik; vannak olyan majorok, a' hol 500—1000 is egymásra hullott, söt a' hol alig maradt meg egy néhány. Még fiatal ſzarvasmarha is sok elesett; oka ez: hogy a' tavalyi vizes eſztendöben megromolván tudöje telgenyéttséggel, 's az epetartó holyag a' vizzel tellyes vizesholyaghoz igen hasonlit: a' melly nyavalya miatt a' marha elſzáradván, egymásra döglik. Adja Iſten, hogy más alkalmatoſsággal kedvesebb újságokkal ſzolgálhaſsak a' Kurirnak.

* *

Jelentés, a' Rajzolásban, és némelly nyelvekben való oktatásról, itt Bétsben.

Egy tanúló hazaifiú, a' ki magát a' tudományoknak és ſzép meſterségeknek ſzenteli, különös gyönyörüſségét, és leg nagyobb ſzerentséjét abban találja, ha a' maga korroſsaival az ö nem kevés fáradsággal magának ſzerzett és gyütött némü némü tudományait közölheti. Kiválképen foglalatoſſágai' fö tárgyaúl a' ſzép meſterségeket válaſztotta, mellyeknek több ágaiban, úgymint: a' fejek, földképek, és a' virágok rajzolásában elegendö tökélleteſſégre lépett. Különös hivséggel és ſerénységgel követi ö a' himes terméſzetet a' virágok orſzágában, és erre nézve leg inkább ajánlja magát a' ſzép nemnek, mint a' virágok' nyilváyos kedvellöiknek. Magát mind azon Német Magyar Urfiaknak, és Kiss Aſzſzonyoknak, a' kik zöldellö ifiúságoknak elsö zsengejét a' ſzép meſterségek megtanúlása arnyéka alatt viritva töltik, kéſz ſzolgálatra kötelezi. Ezen fellyül beſzéll a' maga anyai nyelvén kívül, nemetúl, frantziaúl és deákúl.

Az ö jámbor életének valóságos kezeſse ma-

ga a' meg födhetetlen erkölts. A' kik őtet bizodalmaikkal meg kinalni akarják, méltoztafsák utasitásaikat a' Vipplinger utzában a' 417 fzam alatt a' 3-ik emeletben, a' hatúlsó felmenetelnél A. M hez az első ajtónál jobra, petsét alatt elküldeni.

Tudósítás.

Ki jött Komáromban 8 ad Rétben fzép betükkel, és tifzta papiroson $32\frac{1}{2}$ árkusból álló illy tzímű munka:

A' Magyarság Virági
fzedte
Baróti Szabó David

E' Munkához egy Tóldalék is járul a' kisded Szótár meg bővítésére.

Az elöljáró befzédbenn a' többi között ezeket írja a' fzerző.

„Ha fzűkebben vagy még a' válogatott Magyarsággal irott munkákból, vagy másfelé hivó dolgaid miátt üdőt magadnak nem fzakafzthattál azok olvasására: ez néked az ékeffebb fzóllásra, és irásra egy kisded könyv-ház gyanúnt fzolgáland.“ —

„Azonban a' halk, és figyelmetes olvasás közben ezen kevés-is nagy örömet fog gerjefzteni Magyar fzívedben; mert látfzani fogfz magadban különös formájú, fzínű, fzagú Virágokkal már kertekben, már tér mezőkön sétalgatni; gyakorta el nem tudván itélni: a' himesebb, és meftersége-sebb, vagy az égy ügyűbb, és terméfzeteffebb kéfzületiek hizelkedgyenek-e' inkább fzemeidnek. — Helyel közzel meg látandod némelly réfzeit azon böségnek is, mellyel bír Anyai nyelvünk

BCU Cluj / Central University Library Cluj

azon egy értelemnek sokféle, velős, eleven, ő ſzinte való ki fejezésében; 's meg fogod vallani: hogy a' Magyar beſzédben elő fordúló ſzorúltságnak okát többnyire nem magában a' nyelv fogyatkozásában, hanem annak nem tökélletes tudásában kell nyomozni."

Mind a' kettőnek az árra 1 for. —

Találtatni fog

Bécsben a' M. K. Iróinál
Debreczenben TT. PP. Piáriſtáknál
Egerben Fő Tiſzt. Kanonok Egerſzegi Imre Urnál
Györött T. Csonka Iſtván Profeſſor Urnál
Kolosváratt TT. PP. Piáriſtáknál
Komáromban Weinmüller Klára Könyv nyomt. Aſzſzonynál
Nagy Szombatban T. Baki Ferencz Director Urnál
Nagy Váradon T. Varga Marton Prof. Urnál
Nyitrán TT. PP. Piáriſtáknál
Peſten Weingand, és Kiss Iſtván könyváros Uraknál
Pozsonyban T. Belnai Aloysius Prof Urnál
Székes Fejérváron, T. Spaics Iſtván Director Urnál.
Weſzprémben T. Takács József Fiscális Urnál.

Meg fognak minnyáján engedni az titulált Urak: hogy tsak ezen Jelentés által kéretetnek illendően: hogy a' több vagy kevesebb ſzámmal küldendő nyomtatványokat (minden tizedikét magoknak ki vévén) gondviselések alá venni, a' bé ſzedendő pénzt pedig biztos alkalmatosságon a' ſzerző költségén Vértre a' Szerzőhöz által ſzolgáltatni ne terhelteſſenek.

P. D.

BCU Cluj / Central University Library Cluj